

Handläggare
Ulrika Nilsson
Telefon: 08-50833004

Till
Utbildningsnämnden
2024-03-27

Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024–2028

Remiss från kommunstyrelsen, KS 2023/1303

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat ”Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024 – 2028” till utbildningsnämnden för yttrande. Programmet omfattar och berör alla nämnder och bolag i staden. Målsättningen är att främja folkhälsan och minska hälsoskillnaderna genom att öka den fysiska aktiviteten.

Förvaltningen ställer sig positiv till programmet och delar bilden av att skolan spelar en central roll i att främja fysisk aktivitet bland barn och ungdomar. Detta gäller särskilt barn i resurssvaga familjer eller bosatta i områden där tillgång till aktiviteter är bristfällig. Inom ramen för förvaltningens ansvar och i samverkan med andra förvaltningar pågår en mängd insatser för att främja fysisk aktivitet och rörelse bland barn och ungdomar.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund/Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat ”Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024–2028” till utbildningsnämnden för yttrande. I programmet konstateras att folkhälsa är en av vår tids viktigaste framtidsfrågor. Ungas låga fysiska aktivitet är idag en stor hälsorisk. Flera studier visar att en stor del av alla barn och ungdomar rör på sig för lite eller är fysiskt inaktiva. Flickor är fysiskt aktiva i lägre utsträckning än pojkar i alla åldersgrupper, och

andelen som rör på sig tillräckligt mycket minskar kraftigt med stigande ålder upp i tonåren.

För att öka den fysiska aktiviteten hos barn och unga är det viktigt att skapa jämlika förutsättningar för möjligheten till att vara fysiskt aktiv. Aktiva raster och idrottsaktiviteter i skolan, ökad tillgång till idrottsanläggningar samt trygga och tillgängliga miljöer för lek och motion är bidragande faktorer till att minska ojämlikheten.

Genom att främja fysisk aktivitet hos barn och ungdomar kan vi bidra till en bättre hälsa och välmående för framtida generationer. Det är viktigt att alla barn och ungdomar ges möjlighet att vara fysiskt aktiva, oavsett socioekonomisk status, kön, funktionsnedsättning eller skolprestationer.

Programmet lyfter även vikten av en samlad insats från samhället, skolan, föräldrar och andra aktörer för att skapa en miljö där alla barn och ungdomar får möjlighet till rörelse och att må bra.

För att utjämna skillnader i hälsa utifrån ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv ska staden prioritera att främja fysisk aktivitet för de grupper som idrottar eller motionerar i mindre utsträckning än snittet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med gymnasieavdelningen och avdelningen för ekonomi och styrning.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 19 mars 2024. Funktionshindersrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet den 20 mars 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen delar bilden av att skolan spelar en central roll i att främja fysisk aktivitet bland barn och ungdomar. Detta gäller särskilt barn i resurssvaga familjer eller bosatta i områden där tillgång till aktiviteter är bristfällig.

Stadens kommunala grundskolor och anpassade grundskolor uppmuntras till att erbjuda minst 45 minuter fysisk aktivitet under skoldagen utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendation av daglig rörelse. Arbetet med att öka den fysiska aktiviteten på stadens skolor beskrivs i utbildningsnämndens verksamhetsplan och är en del av förvaltningens ordinarie verksamhetsstyrning.

Genom förvaltningens pågående arbete och stöd till stadens skolor riktas även ett särskilt fokus mot elever i högstadiet, elever i socioekonomiskt utsatta områden samt elever i anpassad grundskola.

Utbildningsförvaltningen har även påbörjat en ny satsning inom området meningsfull fritid för att samordna insatser för skolor med socioekonomiska utmaningar. Genom satsningen får elever tillgång till strukturerade vuxenledda aktiviteter både under skoldagen och på fritidshem och fritidsklubb. Samarbetet med stadsdelsförvaltningar och civilsamhällsorganisationer är avgörande för att ge eleverna ökade möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid där fysisk aktivitet är en viktig komponent.

God tillgång till bra idrottslokaler är viktigt. Det är därmed väsentligt att anläggningar för idrott ska finnas med och tidigt tillgodoses i stadsutvecklingsprocesser, vilket också anges i programmet. Förvaltningen är även positiv till att anläggningar och ytor som främjar rörelse finns med i programmet som ett av fokusområdena.

Förvaltningen instämmer även med att skolans gårdar är en resurs till allmänheten för möjlighet till spontanidrott. Förvaltningen vill samtidigt belysa vikten av att skolan har rådighet över skolgården under verksamhetstid. Efter verksamhetstid är allmänhetens nyttjande av ytorna i många avseenden positiv eftersom det bland annat minskar risken för skadegörelse.

Förvaltningen är även positiv till att gymnasieskolans utemiljö lyfts. Utbildningsnämnden saknar dock motsvarande hänvisning till storlek på skolgårdar i grund- och gymnasieskolan vilket anges till förskolegårdar. Friytans storlek har stor inverkan på skolgårdens kvalitet i samma utsträckning som i förskolan. Detta är särskilt viktigt när det gäller fysisk aktivitet och rörelse, då det krävs en viss yta för att exempelvis skapa fartfyllda zoner.

I programmet har ansvar tilldelats utbildningsnämnden och idrottsnämnden för att utveckla samarbetet kring Fysisk aktivitet på recept, FaR. Legitimerad personal inom hälso- och sjukvården har rätt att skriva ut fysisk aktivitet på recept. Som ett komplement till FaR har utbildningsförvaltningen i samverkan med idrottsförvaltningen även tagit fram ett ”Intyg för fysisk aktivitet” som motsvarar FaR men som all elevhälsopersonal har möjlighet att vid behov utfärda till elever och som ger rabatterad pris på stadens sim- och träningsanläggningar.

Förvaltningen deltar även aktivt i nätverket ”Fritid För Alla” som har ett särskilt fokus på elever i anpassad gymnasie- och grundskola. Stadens elever i anpassade gymnasie- och grundskolor erbjuds kontinuerligt aktiviteter för en aktiv och meningsfull fritid genom nätverket.

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter samt jämförbarhetsanalys

Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämförbarhet eller för barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet. Förvaltningen noterar även både barnrätts- och jämförbarhetsperspektivet är vägledande i programmets avsnitt om prioriterade målgrupper.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Peter Bragner
Grundskoledirektör
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024–
2028

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lena Holmdahl, Utbildningsdirektör	2024-03-19